

56

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCAE
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
mane discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis
decimæ octavæ Decembris M. DCC. XXXII.

M. ROBERTO-HUBERTO LINGUET,
Doctore Medico, Praefide. autore.

An à placido Intestinorum motu perfecta Chyli secretio?

I.

A est corporis humani conditio, ut præceps in interitum in-
desinenti passu ruat. Natura illud jugiter intendit, ut quoti-
diana illius damna reparari, ip. umque fractum ac debilitatum
reficiat. Ut illum assequatur scopum nihil ipsi est antiquius,
quam ut utile ab iniutili fecernat, hoc foras amandando, il-
lud vetò servans in usum. Quemadmodum sine nutritione ne-
que generatio corporis, neque ejus perfectio & vita consistere potest,
sic neque nutritio sine secretionibus. Particularum per cutis poros perenniter
effluentium, ceterarumque per varios ductus excernendarum jacturæ, per-

petuum imminet Animali Oeconomiae exitium. Hæc variis, qua quotidiè assūmimus, resarcit Alimentis. His opitulantibus perpetua nobis est cùm morte colluctatio, ipsam quasi Catenis constringimus, eique moras injicimus. Non ab alio derivatur fonte pretiosus ille liquor solus tam solidis quam fluidis partibus reficiendis par, ad ritè functiones obeundas. Etenim Chylo præsente, vigent omnia, eo absente, omnia collabascunt. Duplicis generis assūmimus alimenta, solida nempè & fluida. In Ventriculo & Intestinis ope Salivæ, Bilis, &c. attenuantur, dividuntur, & ad fluiditatem rediguntur. Ipsi dissolutis Alimentorum fecerit humor. Hic ab inutili alimentorum massa foras excernendorum secretus, mechanicâ quādam singulari fertur in sanguinem.

I I.

CH Y L U S tenuis fluidaque est substantia ex alimentis assūptis extacta. Est principium materiale omnium humorum in corpore humano. Tanta est ejus necessitas ut nullum Animal in orbe, ipso absente, vivat. Homo parvo corpore, debilibusque membris præditus, in lucem prodit. Ut confirmetur corpus, solidetur, & ad debitam ex crescet amplitudinem, ipsi tribuendus succus nutritius. Hic non nisi à Chylo repetendus. Ab eo sanguis, vite fons uberrimus, reparatur. Ab eo humorum elapsorum, & partium abrasarum supplementa dimanant. Ast, quâ ratione hoc perficiatur opus, attendas. Alimentorum dissolutioni peragendæ adeo necessarius est motus, ut ex quo primum in os fuerint ingesta, indefiniti motu ferantur. Cibus ore assūptus masticatur, dentibus & portissimum molaribus confringitur. Linguae & Buccinatorum musculorum ope Åsophagi offertur orificio. Illud eodem tempore aperitur per Pharingis Musculos posteriorem ipsius partem attollentes. In Åsophagum injectus Musculi Åsophagei ministerio, ejusdemque fibrarum orbicularium protruditur in Ventriculum. Ibi varios experit motus, tum ex parte ipsius Ventriculi, tum Diaphragmatis & Musculorum abdominalium. Variis liquoribus, quibus irroratur Ventriculus, alluvuntur alimenta, dissolvuntur, deinde in ductum Intestinalem pelluntur, ut ulteriorem adipiscantur divisionem.

I I I.

INTESTINORUM due sunt species. Tenuia dicuntur alia, Duodenum, Jejunum, Ileum : Crassa alia, Cœcum, Colum, Rectum. Hæc ad expulsionem fecum, illa ad ulteriorem Chyli elaborationem dicata. Horum quadruplex observatur Tunica. Membranacea una. Musculosa altera duplice fibrarum ordine Longitudinali & Circulari prædita. Tertia nervea innumeris conspersa glandulis. Quarta demum & interior Villosa. Nihil aliud in ipsa conspicitur, nisi innumerabilium Villorum congeries, seu minutissimorum Tubulorum qui constrictiōnis ac dilatatiōnis motu gaudent. Tunica illa Villosa solemnē est illud Colatorium, per quod omnis humor ex primis viis ad sanguinem usque defertur, & in universum deinde corpus diffunditur. Intestinorum motus Peristalticus præcipua est Chyli secre-

3

tionis causa, & ejus in sanguinem progressus. Valvulae Conniventes dictæ, quæ in Tenuibus conspicuæ sunt Intestinis, huic progressioni inserviunt plurimūm. Impedient enim ne, facta compressione, chylosus succus in ipsis contentus Laetorum vasorum orificia, & Intestinorum villos præterlaboratur. Ipsi moram injicit, ut delibatior in vasa possit impelli. Sed intellige quanti sit momenti, ut motus, quibus hoc præstantissimum persolvitur opus, ordinati sint atque compositi.

I V.

INTESTINORUM motus juxta naturam debet esse valde placidus, lenis, & quasi undulatorius. Causam queris? hanc accipe. Si alimenta concocta præcipiti nimis cursu donarentur, justo celeriùs ad ejectionem vergerent. Quid inde? Tenuior tunc & subtilior concoctorum alimentorum portio in villos Intestinales & Laetorum vasorum orificia non posset infundi, sed statim cum faculentiori ac rudiori massâ foras amandaretur. Cur tot anfractus, tot convolutiones? Eo instituuntur fine, ut albicans ille liquor facile posse à materia crassiore segregari. At, inquires, ubi magna vincenda vis, superandaque resistentia, ibi adsit necesse est motus vehementis. Revera motus quo Chyli secretio perficitur, est sat validus, sed non is qui opus impedit. Intestina v. g. si spasmis aut torminibus torqueantur, tunc tunica villosa, valde constringitur, atque inde Chylo denegat aditum, aut si introitus quidam pateat, tunc nonnisi tenue liquidum transmittitur. Metuendum idem ferè incommodum vel à nimio, vel à parciore motu. Si enim nimis sint hiantia vasorum Laetorum oscula, crassior tunc & faculentior Chyli portio recrementitia fertur in sanguinem. Si vero nimis constricta angustataque, tenuis tantum aquosa pars, remanente utili & alimentosâ, ingreditur. Dubitas adhuc? Intuere propriis aestuie laborantes. Franguntur vires. Marcor occupat corpus universum. Unde? nisi quia præ motu vehementiore alimenta concoqui nequeunt, sed velut unico tractu à ventriculo ad annum usque præcipiti cursu protruduntur: aut si aliqua fiat ipsorum dissolutio, ita manca, ita est imperfecta, ut Chylus inde extractus itineri sibi dicato non possit insistere.

V.

ET certè, si liceret, plurimos in medium possemus proferre morbos, quorum nulla alia agnosceretur causa, nullum aliud principium, quam vehementior citatorque motus, dum placidus, lenis, atque temperatus desideratur. Sanitas in verâ motuum æquabilitate consistit solida inter & fluida. Si hoc vel illud imperio vincat, perturbantur tum animi, tum corporis functiones. Partium consensus deperditur. Uno verbo evertitur machina, aut saltem ipsius exitum imminet. Sanguis impressæ via immemor, intrâ suos jam contineri limites impotens, transgreditur, aliasque partes à suis diversitatem muniri. Quot inde damna? Si Ventriculus, qui prima est Chyli elaborandi culina, motibus afficiatur convulsivis, ipsos

Intestinis, quæ cocturæ vices gerunt, communicat. Moras ibi non necent alimenta. Ergo nullam patientem dissolutionem. Ergo aut nullus Chylus, aut saltem minima quantitas suppeditabitur. Sed adsit. Cuinam infistet itineri? Vasa sanguifera Tunicae villoæ vicina validissimè compressa, ipsam compriment, atque adeò omnis denegabitur aditus paucissimo huic liquori ab alimentis subministrato. Sed è contra supponatur in solidis & in fluidis illa motuum æquabilitas servandæ Animali œconomia tam necessaria, nulla est futura pars quæ par non sit obeundis functionibus. Successiva & reciproca constrictio atque dilatationis vigebit motio.

Ergo à placido Intestinorum motu perfecta Chyli secretio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

*M. Desiderius - Claudius
Fremont, Chirurgie Pro-
fessor.*

*M. Joannes - Baptista du
Bois, Scholarum Profes-
sor, Serenissime Princi-
pis prima Dotaria de
Conty Medicus, & Pro-
fessor Regius.*

*M. Joannes - Claudius -
Adrianus Helverius, Re-
gi à Sancionibus Consi-
litus, Medicus Regis per-
petuò ordinarius, Regi-
naque Medicus Primari-
us, & è Regiâ Scien-
tiarum Academiâ.*

*M. Bernardus de Jussieu,
Regia Scientiarum Aca-
demia, Regiaeque Socie-
tatis Londinenſis Socius,
& in Horto Regio Bota-
nices Prodemonstrator.*

*M. Guillelmus - Josephus
de l'Epine.*

M. Claudius du Cef.

M. Franciscus Mery.

*M. Ludovicus-Heronimus
Cosnier.*

M. Claudius Vergne.

Proponebat Parisiis A D R I A N U S M A L A V A L,
Parisinus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1732.
à sextâ ad meridiem.